

LUNDS TEKNISKA HÖGSKOLA

Lunds universitet

Styrelsen

Christina Holm

Ledamöter:

Anders Narvinger	direktör	ordförande
Monica Almqvist	forskarassistent	
Karin Brundell-Freij	universitetslektor	
Stina Gestrelus	forskningschef	
Hans Hanson	professor	
Björn Henningsson	student	
Hedvig Hjortsberg	student	justeringsperson
Gunilla Jönson	rektor	
Klas Malmqvist	prorektor	
Ann Persson	doktorand	
Guido Zacchi	professor	
Karl Åström	professor	

Företrädare för personal- organisationerna med närvaro- och yttranderätt:

Christer Nilsson	forskningsingenjör
Gustav Ekberg	1e instrumentmakare
Teresa Hankala-Janiec	universitetsadjunkt

Övriga:

Jerry Davidsson	student	
Karin Ekborg-Persson	bitr kanslichef	
Christina Holm	byråsekreterare	prot förare
Mattias Larsson	student	
Peter Larsson	student	
Sonja Meiby	personalchef	
Per Göran Nilsson	kanslichef	föredr, prot förare
Per Warfvinge	professor	födr § 42
Lisbeth Wester	informationschef	

Frånvarande:

Tord Wingren	VD
--------------	----

§ 36 UTSEENDE AV JUSTERINGSPERSON

Beslut: Styrelsen beslöt utse Hedvig Hjortsberg att jämte ordförande och rektor justera dagens protokoll.

§ 37 FASTSTÄLLANDE AV DAGORDNING

Beslut: Styrelsen beslöt att godkänna föredragningslistan.

§ 38 FÖREGÅENDE SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

SLTH:s sammanträdesprotokoll (2004-06-14): **Bilaga §38.**

Beslut: Styrelsen beslöt att göra ett tillägg till §31 – ”Förslag till rektor och prorektor vid LTH för tiden 2005-01-01—2007-12-31” med följande lydelse:

På grund av jäv lämnade Gunilla Jönson och Klas Malmqvist sammanträdeslokalen under denna punkt och deltog således ej i beslutet.

SLTH:s sammanträdesprotokoll lades ad acta.

§ 39 REKTORS RAPPORT

Rektors rapport (2004-08-31): **Bilaga § 39.**

Beslut: Rektors rapport lades ad acta.

§ 40 ANMÄLNINGAR

a) Viktigare beslut fattade under 2004 av rektor vid Lunds tekniska högskola: **Bilaga §40A .**

Beslut: Förteckningen lades ad acta.

b) Uppföljning av årsbokslutet 2003 (2004-08-27): **Bilaga § 40B.**

Per Göran Nilsson redogör för LTHs åtgärdsprogram, vilket har överlämnats till rektorn för Lunds universitet 2004-08-27.

§ 41 LTH 2005

Föredragande: Gunilla Jönson
Dnr LTH B19 1601/03

Beslut: Styrelsen beslöt att uppdra till rektor att fortsätta beredningsarbetet av LTH 2005.

Styrelsen finner de krav som anges i PM väsentliga och uppdrar till rektor att till mötet den 15 oktober presentera förslag till enhetsindelning. I uppdraget ligger att förtydliga förutsättningar, mål och konsekvenser av enhetsindelning och institutionsorganisation.

Styrelsen beslutar att avräkning för grundutbildningen avskaffas enligt förslag i PM LTH 2005.

Styrelsen stödjer förslaget att grundutbildningen skall indelas i högst sex programgrupper med varsin utbildningsnämnd.

Styrelsen uppdrar till rektor att fatta beslut om anställningsrestriktioner.

Styrelsen uppdrar till rektor att i samråd med universitetsledningen utarbeta förslag om LTHs fortsatta verksamhet i Helsingborg för beslut den 15 oktober.

Styrelsen bekräftarmålsättningen att LTHs totala myndighetskapital inom 5 år skall vara 5 % av intäkterna på institutionsnivå och 5 % på styrelsenivå.

§ 42 BESLUT OM FÖRUTSÄTTNINGARNA FÖR ANTAGNINGEN HÖSTEN 2005

Föredragande: Per Warfvinge
Dnr LTH G39 1488/04

Beslut: Styrelsen beslöt

- att ingenjörsutbildningarna skall minskas samt
- att övriga riktlinjer för antagningen fastställs i fördelningsbeslutet för 2005.

§ 43 EV ÖVRIGT

a) LU Innovation

Gunilla Jönson informerar om LU Innovation, som är Näringslivsenhetens nya skepnad, och har som uppdrag att stödja kommersialisering av idéer och forskningsresultat från Lunds universitet.

b) Forskningssamarbete med Stanford University

Gunilla informerar om Stanford Universitys intresse för forskningssamarbete. Stanford University kommer att besöka

Lunds universitet och Chalmers i november 2004.

§ 44 SAMMANTRÄDET AVSLUTAS

Ordföranden förklarade mötet avslutat.

Vid protokollet

Justeras

Per Göran Nilsson

Anders Narvinger

Christina Holm

Gunilla Jönson

Hedvig Hjortsberg

Rektors rapport

Sedan förra styrelsemötet i juni kan följande aktiviteter redovisas.

LTH – externt

DTU

Rektor deltar vid en utvärdering av DTUs kvalitetssystem. Rapporten finns nu i en första draft.

DElab

Rektor har deltagit i ombildandet av den Stiftelse som Internationella Miljöinstitutet fått resurser från så att resurserna kan användas för forskningssamarbete med Landkrona kommun runt SME.

EU och uthållig utveckling

Material har sammanställts under sommaren och kommer att presenteras i Bryssel den 13 september under Allan Larssons ledning. Rektor har deltagit i del av planeringen.

LU och forskningsprioriteringar

Universitetet har efterfrågat förslag på möjliga internationella advisory board medlemmar för arbetet med framtida forskningsprioriteringar. LTH har bidragit med förslag från forskningsnämnderna.

Forskningsansökningar I

Ett stort antal ansökningar avseende kompetenscentra skickas in till SSF. Rektor har tagit initiativ till en ansökan som berör LTH, Naturvetenskapliga fakulteten och Medicinska fakulteten.

Forskningsansökningar II

Efter genomgång av ansökningar från LTH till SSFs Ingvarstipendiater konstateras att antalet ansökningar som ska vidarebearbetas inför den slutliga fördelningen varit positivt för LTH. Dock konstateras också att LTH/LU söker resurser i mindre utsträckning än andra universitet.

Forskningsansökningar III

EiForsk och Svenska Kraftnät har efterfrågat intresset för uppbyggnad av ett centrum för Kompetensförsörjning inom älv- och dammsäkerhet. LTH har meddelat intresse för att skapa ett centrum för vattenbyggnad och dammsäkerhet.

Forskarskola Competitive Building

Ett negativt ställningstagande i maj från industrin avseende finansiering av en fortsättning av skolan har vänts till en positiv inställning. Industrin betalar forskningsadministration och den engelske handläggaren.

Gäststudenter

LTH Stitching Foundation (baserad på Ferring) fortsätter sitt arbete och stöder nu studenter från Butan.

IKEA

IKEA är berett att medverka till en ändring av ändamålsparagrafen i den överenskommelse som finns mellan IKEA och LTH så att utbildningen får det bästa stödet. Diskussioner pågår mellan rektor, programmet och IKEA.

IMIT

Styrelsen, i vilken Rektor ingår, har diskuterat en ny inriktning och arbetssätt efter det att Christer Karlsson, som varit ledaren, lämnat Handelshögskolan i Stockholm för Köpenhamn.

KK-stiftelsen

Rektor har blivit omvald till ordförande i expertgruppen för beredning av forskningsansökningar till nya universitet och högskolor.

LU Innovation

Rektor har tagit del av LU Innovations nya organisation och diskuterar hur LTH skall hantera de ökade kraven på implementering av forskningsresultat.

Läkemedelscentrum

Samarbete mellan Medicinska och Naturvetenskapliga fakulteterna och LTH har nu igångsatts och fått en ansvarig ledare stödd av LU centralt.

STEM

STEM har meddelat att man kommer att vara mycket restriktiv i beviljandet av forskningsresurser innan energipropositionen presenterats. LTH har många projekt som är beroende av STEM.

RIFO

Rektor deltar i en diskussion med riksdagsledamöter om forskning och tillväxt arrangerat av IVA Syd.

Öresund Food Network

Rektor arbetar med danska organisationer för att bedöma forskningsbehovet inom livsmedel i Danmark och Öresund.

Öresund Science Region

Rektor deltar i diskussioner om stöd till Öresundssamarbetet. De danska myndigheterna kan förhoppningsvis snart ta ställning.

LTH – internt**Hälsning**

Studenterna har hälsats välkomna av rektor.

Organisation

Förändringar av struktur, organisation och ekonomihantering har tagits fram av presidiet under sommaren och behandlats av prefekter och olika nämnder och arbetsgrupper.

Övrigt

Till detta kommer öppning av seminarier och konferenser på LTH samt det dagliga arbetet. Dessutom har det varit semester.

Fram till nästa styrelsemöte

Omorganisationen kommer att ta det mesta av rektors tid fram till nästa styrelsemöte.

Lund 2004-08-31

Gunilla Jönson

LUNDS TEKNISKA HÖGSKOLA

Lunds universitet

Styrelsen

Christina Holm

Viktigare beslut fattade under 2004 av rektor vid Lunds tekniska högskola.

(Samtliga handlingar finns tillgängliga på LTHs kansli. För ytterligare information kontakta Christina Holm tel 046/222 7190)

<u>Datum</u>	<u>Diarienummer</u>	<u>Ärende</u>
2004-05-10	LTH G219 870/04	Beslut: Flyttning av grundutbildning inom fysik från institutionen för Fysik till Ingenjörshögskolan
2004-06-02	LTH G35 952/04	Beslut: Antagning av forskarstuderande från andra högskolor
2004-06-02	LTH B249 929/04	Beslut: Ersättning till forskarutbildningskurser
2004-06-09	N B29 439/04	Begäran om stöd för anställning av en föreståndare för Läkemedelscentrum vid Lunds universitet
2004-08-16	LTH C9 1155/04	Remissyttrande: Yttrande ang remiss av promemoria om investeringsstöd för vissa energi- och miljöinvesteringar i offentliga lokaler
2004-08-19	I H9 2284/04	Remissyttrande: Finansiering av straka forskningsmiljöer – en internationell utblick. Ds 2004:21
2004-08-25	LTH Ä1 1243/04	Remissyttrande: Förfrågan avseende deltagande i Kunskaps- och kompetensförsörjningen inom vattenbyggnadsområdet m m

2004- 08-27

LUNDS TEKNISKA HÖGSKOLA
Lunds universitet

Rektors kontor

Rektor
Lunds universitet

Uppföljning av årsbokslutet 2003

Styrelsen för Lunds universitet har gett LTH uppdraget

- att tillsammans med styrelsen för naturvetenskapliga fakulteten inkomma till rektor med redogörelse för vilka åtgärder man avser vidta för att Fysiska institutionens intäkter och kostnader blir balanserade samt att det negativa myndighetskapitalet elimineras,
- att tillsammans med styrelsen för naturvetenskapliga fakulteten inkomma till rektor med förslag till översyn av Kemiska institutionens inriktning, organisation och ekonomi,
- att inkomma till rektor med redogörelse för hur områdets åtgärdsprogram för att samtliga institutioner skall ha positiva myndighetskapital om fem procent av verksamhetens kostnader blir förverkligat,
- att inkomma till rektor med redogörelse för hur de externa inkomsterna utvecklas.

LTHs åtgärdsprogram

1 LTHs ekonomiska läge

Delar av LTH har under de senaste åren haft svårt att bedriva verksamheten inom de ramar som funnits. Således har myndighetskapitalet på institutionsnivå minskat, vilket innebär att de resurser som är avsedda för tillfälliga avvikelser i finansieringen använts för löpande verksamhet, samtidigt som löne- kostnaderna fortsatt att öka. Flera avdelningar och i vissa fall hela institutio-

ner har nu såväl negativ kassa som negativt resultat. LTH kräver en balanse-rad budget.

Det vidareutvecklade redovisningssystemet som nu används av alla institutioner ger ökade möjligheter att förtydliga hanteringen av projekt. Det har visat sig att vissa projekt resultatavräknats innan alla kostnader i projektet är slutredovisade. Detta måste ändras. Konsekvensen är att myndighetskapitalen kommer att korrigeras och att ett antal institutioner kommer att få stora reduktioner av myndighetskapitalet. Det är nödvändigt att få en redovisning som vid varje tillfälle ger en korrekt bild av situationen och därmed ger rätt underlag för beslut. LTH- Gemensamt ställer omfattande resurser till institutionernas förfogande för att hjälpa till att få en rättvisande redovisning och för att utbilda ekonomiadministratörerna på institutionerna.

Den avstämning som gjorts med utgångspunkt från halvårsbokslutet 2004 visar att den reserv LTH totalt förfogar över vid årets slut kommer att vara av storleksordningen 10 Mkr. LTH- Gemensamt har då en reserv på ca 80 Mkr. Detta innebär att det samlade myndighetskapitalet på institutionsnivå är kraftigt negativt.

2 Forskningsfinansiering

En allt större del av institutionernas forskning betalas med externa forskningsmedel. Konkurrenssituationen om forskningsmedel är mycket påtaglig på både det nationella och europeiska planet. Som en konsekvens av detta måste också LTH som högskola blir tydlig i sina strategiska satsningar. De fakultetsmedel som satsas från LTHs ledning får i sammanhanget ses som viktigt startkapital (medfinansiering) till de större forskningsanslagen. Detta ställer krav på profilering och prioritering.

Forskning och forskarutbildning utgör en allt större del av LTHs verksamhet. De gemensamma kostnader som LTH har betalas inte fullt ut av de externa anslagsgivarna. För LTHs del gäller också att balansen mellan fakultetsanslag och externa forskningsanslag är sådan att fakultetsanslaget inte räcker som riskkapital. Finansieringssystemet är sådant att externa finansörer förväntar sig att eventuella överskott skall återbetalas medan LTH står för hela risken om ett projekt blir dyrare än planerat. En anpassning av den externa forskningsfinansieringen (kraftig reduktion) i relation till fakultetsanslaget är svår att göra i en kultur där alla strävar efter att söka mer pengar för att finansiera sin tjänst. En reduktion av forskningsfinansieringen skulle också innebära en kraftig reduktion av LTHs bidrag till universitetsgemensamma kostnader!

Under 2003 slog den dåliga konjunkturen genom framförallt på IT - institutionerna. Omfattande och snabba reduktioner i forskningsanslag innebar t.ex. att en institution som tidigare haft en mycket god ekonomi inom ett år hade förbrukat alla reserver och dessutom skapat ett avsevärt underskott i myndighetskapital. Institutionen kommer inte vara i balans förrän 2005 och kommer då vara belastat av ett negativt myndighetskapital som motsvarar ca 50 % av årsomslutningen! Det inträffade visar sårbarheten i den finansieringsform som nu gäller för forskningsverksamheten.

Forskningsfinansieringen som har stött ett antal kompetenscentra vid LTH kommer enligt plan att avslutas under de närmaste åren vilket praktiskt kommer att medföra stora förändringar av finansieringen för olika forskarlag. Detta ställer stora krav på forskarlagens framförhållning och kvalitet då tiden mellan en ansökan och eventuell beviljning kan vara upp till 2,5 år.

En konsekvens av dagens finansieringsmodeller är att LTHs ledning och ekonomikontor tillsammans med prefekter och enhetschefer utvecklar rutiner som på ett tidigt stadium fångar upp signaler om förändrade förutsättningar för verksamheten vid institutioner och enheter och ger underlag till respektive ledning för att vidta nödvändiga åtgärder.

Det låga finansieringsbidraget på bland annat EU-anslag tillsammans med att anslagen ofta utbetalas i efterskott (ibland hela år!) innebär att EU-intensiva institutioner i princip arbetar på lånade medel och med hög riskfaktor. Det är därför av stor vikt för institutioner/enheter att bygga upp en blandad finansiering från fakultetsanslag, svenska forskningsfinansiärer samt EU och övriga utländska finansiärer för forskarlagen. En aktiv diskussion om EU-anslagens finansieringsform och beräkning av finansieringsbidrag måste föras mellan LTHs och Lunds universitets ledningar.

3 Åtgärdsprogram

LTHs ledning har under de senaste fem åren tillsammans med prefekterna arbetat för att finna vägar för en ekonomi i balans. Under sensvåren 2003 gick arbetet in i en ny fas och en diskussion om nya arbets- och organisationsformer startade. Under våren 2004 har samtliga institutioner utarbetat handlingsplaner för att uppnå en ekonomi i balans. Institutioner och avdelningar har dessutom lämnat förslag till ny enhetsindelning (se nedan).

Förändringar av struktur, organisation och ekonomihantering inom LTH syftar till att

- skapa förutsättningar för en ekonomi i balans
- fokusera forskningsverksamheten
- skapa hållbara enheter och institutioner
- rationalisera och säkerställa kvaliteten inom grundutbildning och forskarutbildning
- skapa möjligheter för framtida utveckling
- säkerställa kvaliteten inom administrativa stödfunktioner på alla nivåer
- gemensamma kostnader redovisas med säkerställd kvalitet
- förtydliga ansvarsfördelning och organisation inom LTH

LTH har nu förbrukat huvuddelen av sitt myndighetskapital. Eftersom det inte finns några ytterligare reserver i systemet innebär detta att det inte finns utrymme för underskott. Ett negativt myndighetskapital för LTH totalt kan innebära allvarliga inskränkningar i det egna inflytandet över LTHs utveck-

ling. Då den försämrade ekonomin gäller för hela universitetet är förutsättningarna för riktat stöd från LU centralt minimala.

Det måste i fortsättningen vara helt klart att verksamhet som inte är finansierad inte kan bedrivas. Verksamhet som bedrivs med negativt resultat kommer förr eller senare att belasta övrig verksamhet eftersom sannolikheten för att den aktuella verksamheten skall generera vinst och därmed kunna återbetala skulden i princip är obefintlig.

4 Enheter

För att få balans i LTHs ekonomi har styrelsen beslutat att verksamheten ska organiseras i institutioner med enheter som tar ett solidariskt ansvar för en ekonomi i balans samtidigt som grundutbildning, forskarutbildning, forskning och tredje uppgiften genomförs med sedvanligt ansvar.

Indelningen i enheter syftar till att skapa enheter som har en dimensionering som klarar förändringar i medelstilledningen inom såväl grundutbildning, fakultetsanslag som externa anslag. Viktiga förutsättningar för att få bilda enheter är solidaritet inom enheten avseende ekonomi och verksamhet, deltagande i högskolans huvudprocesser, redundans i forskarhandledning samt en hållbar ekonomi i balans. Enheterna skall skapa ett eget myndighetskapital (riskkapital) som gör att mindre svackor i finansieringen kan hanteras. Genom enheterna skapas också möjligheter för en positiv arbetsmiljö inom institutionens ram. Det är också viktigt att alla delar av en enhet är lokaliserade i samma del av en byggnad.

Mindre enheter kan undantagsvis bildas för att bygga upp nya verksamheter. En förutsättning är då att en långsiktigt hållbar ekonomi kan presenteras.

De förslag till enhetsindelning som lämnats av institutionerna kommer under hösten 2004 att utvecklas i samverkan med institutionsledningarna så att kriterierna uppfylls. LTHs styrelse kommer att fatta beslut om enhetsindelningen så att budgetarbetet för 2005 kan ske med utgångspunkt från den nya organisationen.

Åtgärderna kan skenbart ge intryck av att prefektens ansvar minskar. I själva verket kommer kravet att enheterna till prefekten skall redovisa en verksamhet och ekonomi i balans att underlätta prefektens roll att ta ett samlat ansvar för institutionen.

5 Avstämning av ekonomin

Enheternas och därigenom institutionernas ekonomi skall vara under kontroll från och med budgetåret 2005. För de enheter och institutioner som beräknas ha negativt myndighetskapital vid utgången av 2004 skall nödvändiga åtgärder vara beslutade och godkända av LTHs ledning under 2004.

Den löpande verksamhetens resultat (resultatet för ett enskilt år) för varje enhet och verksamhetsgren (grundutbildning, forskning/forskarutbildning och uppdrag) skall vara positivt.

På varje kostnadsställe skall dessutom alla verksamhetsgrenar ha positiv kassa för den löpande verksamheten! Om en institution ser att det finns risk för negativ kassa för någon enhet men att detta t.ex. beror på sen utbetalning från säker finansiär med avtal måste institutionen försäkra sig om en kredit från LTHs ledning!

Ett mål är att varje enhet skall ha ett riskkapital (myndighetskapital) på minst 4 % av årsomslutningen. Så länge enheten inte uppnått ett myndighetskapital på 5 % av årsomslutningen får myndighetskapital inte utnyttjas för enhetens finansiering såvida inte undantag beviljas av LTHs ledning efter särskild framställan.

Negativ kassa liksom negativt resultat för löpande verksamhet kommer att innebära reduktioner på kommande fakultets- och/eller grundutbildningsanslag och analys av institutionens/enhetens verksamhet med omstrukturering och eventuell avveckling som följd!

Det är institutionsledningens uppgift att bevaka verksamheten för i institutionen ingående enheter så att tendenser till havererad ekonomi hanteras i tid.

Varje institution måste löpande kvartalsvis göra prognoser per verksamhetsgren omfattande alla ingående enheter samt institutionsgemensam verksamhet för aktuellt budgetår. Ett prognostiserat negativt resultat skall omedelbart resultera i åtgärder. Detta kan innebära att institutionen ansöker om en kredit från LTHs ledning för den aktuella enhetens verksamhet. En förutsättning för kredit är att föreslagna åtgärder, av LTHs ledning, bedöms ge avsedd verkan.

LTHs ekonomikontor kommer löpande att följa upp institutionernas och enheternas resultat och kassa.

Halvårsbokslutet som LTH redovisar 2004 innebär att kostnadsökningarna måste bromsas omedelbart. Därför föreslås LTHs styrelse den 9 september att fatta beslut om totalt anställningsstopp till dess att respektive institution/avdelning redovisat förutsättningarna för en hållbar ekonomi. LTHs ledning kan bevilja undantag från anställningsstoppet.

6 Åtgärder avseende fysiska och kemiska institutionerna

Båda institutionerna omfattas fullt ut av LTHs åtgärdsprogram för en ekonomi i balans som skall genomföras under 2004.

En viktig del i arbetet med att förbättra ekonomin har varit omorganisationen av mekaniska verkstäder. Samtliga större verkstäder inom LTH och de med Naturvetenskapliga fakulteten gemensamma verkstäderna på fysik och kemi

har nu samlokaliserats till fysik och utgör en samlad organisatorisk enhet inom LTH.

6.1 Fysiska institutionen

Fysiska institutionen har till båda fakulteterna lämnat förslag till åtgärder för att få en ekonomi i balans. Institutionen har också i enlighet med uppdraget från LTH inlämnat handlingsplaner och förslag till enhetsindelning. Förslagen kommer att granskas och, om de uppfyller LTHs krav på ekonomi i balans, beslutas under hösten 2004. PM från fysiska institutionen bifogas.

6.2 Kemiska institutionen

Inför budgetåret 2003 ändrades kemacentrums organisation så att det inom LTH bildades två nya institutioner: Kemiteknik och Livsmedelsteknik. Övriga delar av kemikum bildar tillsammans med Naturvetenskapliga fakultetens avdelningar Kemiska institutionen.

Kemiska institutionen har också utarbetat handlingsplaner enligt uppdrag. Institutionen har dessutom startat arbetet med att utreda förutsättningarna för större samordning mellan avdelningar inom institutionen oberoende av fakultetstillhörighet. Från LTHs synpunkt är detta viktigt men får inte fördröja de omedelbara åtgärder som krävs för att få en ekonomi i balans enligt de förutsättningar som gäller för LTHs institutioner. De åtgärder som krävs för en ekonomi i balans senast budgetåret 2005 skall genomföras under 2004.

LTH

Redogörelse från fysiska institutionen med anledning av uppdrag från LTH.

Fysiska Institutionen har fått följande uppdrag:

att till LTH inkomma med en redogörelse för vilka åtgärder man avser vidta för att Fysiska institutionens intäkter och kostnader blir balanserade samt att det negativa myndighetskapitalet elimineras,

Institutionen inleder denna redogörelse med att först diskutera om situationen i stort på institutionen och ge vissa nyckelfakta samt en beskrivning av de åtgärder som redan har företagits inom institutionen. Därefter ges en mer specificerad handlingsplan för den ekonomiska utvecklingen.

Fysiska Institutionen består av verksamheter från två fakulteter, naturvetenskapliga och tekniska fakulteten. Den sammanlagda omsättningen för de respektive fakulteterna är runt 150 MSEK för LTH och 80 MSEK för naturvetenskaplig fakultet. Av denna omsättning utgör fakultetsmedel drygt 30MSEK respektive 24 MSEK samt grundutbildningsmedel drygt 25 MSEK resp. 13 MSEK på de olika fakulteterna. Således är andelen externa medel drygt 65% resp. 50 % av omsättningen på T- resp. N-fakultet. LTH: s andel av institutionens omsättning är c:a 64 % och N-fakultets andel är c:a 36 %. Antalet helårsstudieplatser är ungefär 300 (LTH) resp. 200 (N). Institutionen är organiserad med ett antal relativt sett stora avdelningar som själva tar eget ansvar för sin avdelnings ekonomi. Dessa avdelningar är också engagerade i såväl forskning, undervisning som tredje uppgiften. Samarbeten mellan avdelningar inom institutionen är flitiga och existerar såväl inom GU som inom FU och forskning. Inom institutionen har vi en stor gemensam kulturbas och vi enas ämnesmässigt inom forskarämnet **Fysik** som alla våra doktorer examineras i oavsett avdelningstillhörighet. Institutionen ledes av en prefekt (50%) samt en biträdande prefekt (25%). Gemensam personal är en ekonomisekreterare, en ekonom (50%), en institutionssekreterare, en vaktmästare samt en dator/säkerhetsansvarig samt en husintendent (50%). Dessutom finns en gemensam biblioteksfunktion som delvis delas mellan fysik, astronomi och teoretisk fysik institutionerna.

Utbildningssystemen skiljer sig åt mellan de båda fakulteterna. På N-fakultet har institutionen inte bara kursansvar utan även programutbildningsansvar för de som studerar till fysiker. På teknisk fakultet genomförs ett stort antal kurser (≈ 80) inom i princip alla civilingenjörsprogrammen på LTH. Denna organisation medför att institutionen säljer kurser till flera huvudmän (utbildningsnämnder) inom LTH. Därutöver har institutionen och alldeles speciellt avdelningen för fasta tillståndets fysik ett stort ansvar för det nystartade programmet Teknisk Nanovetenskap. Under 2003 genomfördes ett kvalitetssäkringsprogram samt utveckling av ett system (KEKS: Kursekonomistyrssystem) som medger att kurskostnader och åtaganden enkelt kan redovisas och följas upp. Detta gjordes bl. a. för att öka kostnadsmedvetenheten hos alla lärare. Detta ekonomiska planerings- resp

fördelningsinstrument har mottagits väl av institutionens lärare. Det samlade helhetsintrycket från kursutvärderingar är att institutionen levererar undervisning av allra högsta klass. Många pedagogiska pris och utmärkelser har under åren tilldelats institutionens lärare. I många fall har ett nyskapande av kurser och nya former av lärande och examination utvecklats.

Gemensamma kurser har på senare år utvecklats i allt högre grad och för något år sedan startades en process i syfte att samordna och rationalisera grundutbildningen. Denna process har lett till en samsyn inom institutionen och ett stort erkännande för de olika särarter som de två fakulteternas verksamheter respektive studenter har. En ny struktur för GU-organisationen inom institutionen är nu framtagen. Den nya organisationen inte bara medger utan även genomför fakultetsövergripande undervisning. Som en följd av denna process har banden inom institutionen förstärkts ytterligare. Vi står idag optimalt samlade för att utnyttja hela fysicums resurser. Intimt förknippat med denna nya organisation finns också det arbete som försiggår för att flytta in LTH-undervisning i fysicums huvudlokaler.

Forskningen som bedrivs inom institutionen är av högsta internationella klass. På avdelningarna finns det såväl i svenskt som internationellt perspektiv unika utrustningar respektive laboratorier samt kompetenser. Lärarpersonalen inom institutionen har ett flertal ledande förtroendeuppdrag inom det svenska forskningssamhället. De används flitigt vid internationella konferenser som inbjudna talare, som opponenter, betygsnämndsledamöter och i olika andra utredningsuppdrag såväl nationellt som internationellt. Exempel på särskilda utrustningar/kompetenser är (högeffekt)laserlaboratorier, förbränningsrigg, processlaboratorier samt jonacceleratorer. Det finns ett flertal tvärvetenskapliga kopplingar mellan fysiska institutionen och andra institutioner vid såväl naturvetenskaplig fakultet som vid LTH och vid medicinsk, och i vissa fall även vid filosofisk fakultet. Det förekommer flera internationella utbyten och samarbeten, i vissa fall via formaliserade utbytesprogram och i andra fall av mer informell karaktär. Ett flertal avknopningsföretag har etablerats och i många fall existerar det goda samarbeten med såväl stora som medelstora företag. På senare år har avdelningarna inom naturvetenskaplig fakultet reformerats och mindre avdelningar har slagits samman för att åstadkomma tillräckligt starka och stora avdelningar. Denna process har initierats av institutionen och genomförts på ett mycket bra sätt och präglats av ett stort hänsynstagande och samsyn för att skapa nya optimala konstellationer. Nyligen har det inletts en process för att samordna forskningsverksamheten hos de avdelningar som arbetar inom området kondenserade materiens teori. Syftet är att skapa en ny gemensam avdelning mellan N- och T-fakultet. De processer som har ägt rum de senaste åren på fysicum har lett till att institutionen är en modern och framåtsträvande och väl fungerande institution. Vi har visat att vi inom oss själva både har förmåga och vilja att ständigt förbättra oss och våra arbetsförhållanden. Sammantaget kan vi konstatera att institutionen befinner sig, trots sin storlek, långt ifrån att vara ett "forskarhotell" med enbart en förvaltande ledning.

Ekonomisk handlingsplan:

Teknisk fakultet. Inom LTH finns fem forskningsavdelningar: Fasta Tillståndets Fysik, Atomfysik, Matematisk Fysik, Förbränningsfysik och Kärnfysik. Alla avdelningar har prognostiserade nollresultat vilket tyvärr bara bekräftades av två avdelningars halvårsbokslut. Emellertid finns det ett positivt myndighetskapital för två avdelningar medan det för den tredje avdelningen ser bekymmersamt ut. Vi undersöker nu om det är så att underskotten är verkliga driftunderskott eller ett resultat av bokföringen. I vilket fall som helst är det ett allvarligt läge för dessa avdelningar. Vi har också för närvarande en separat GU-avdelning som uppvisar underskott baserat bl. a. på att åtaganden gentemot övningsassistenter ej gick att avbryta under VT 04. Åtgärder har inletts för att säkerställa driftsbalans totalt sett för år 2004.

Samtidigt omorganiseras hela institutionens grundutbildning så att dylika underskott ej kan inträffa framöver. I resultaten ovan ingår även amortering av det negativa myndighetskapital som finns fördelat på de olika avdelningarna resp. på institutionen gemensamt. Institutionen har klarlagt de ekonomiska förutsättningarna och accepterar inget annat än nollresultat samt amortering för de olika avdelningarna. Inom den ekonomiska förutsättningen är avdelningarna ålagda att presentera och följa upp den ekonomiska händelseutvecklingen. Institutionen kartlägger också nogsamt händelseutvecklingen och kallar avdelningarna till diskussioner om avvikelser eller oklarheter upptäcks. Detta handlingsprogram inom institutionen har lett till att den ekonomiska medvetenheten hos avdelningarna hart stärkts betydligt under senare år. Emellertid har vi fortfarande svåra problem att handskas med, det klart största är det stora negativa myndighetskapitalet som har upparbetats under en lång tid. Institutionen har nu tagit fram en handlingsplan för att inom en femårsperiod vända myndighetskapitalet till att bli positivt. Under denna femårsperiod kommer de olika avdelningarna att vid olika tidpunkter passera vändpunkten. Planen baseras på två förutsättningar: 1) Fortsatt räntefrihet så att amorteringar kan göras, 2) besparingar av medel på respektive avdelning genom naturliga samt förtida pensionsavgångar. Förtidspensionering blir således ett medel för att uppnå ekonomisk balans och baseras givetvis på frivillighet hos de individer som accepterar. Institutionens inställning till detta är att förtidspensionering genomförs för att flytta fram tidpunkten för överlämnandet av avdelningen till nya krafter samtidigt som det medger att denna överlämning kan genomföras under allra bästa tänkbara förhållanden med de ”gamla” kvar på avdelningen för att stödja och råda. Om åtgärden 2) ej på frivillig basis kan implementeras måste motsvarande ekonomiska besparingar hämtas in via andra åtgärder. I de allra flesta fall nödgas vi då troligtvis säga upp personal.

Lund som ovan

Lars Montelius

Prefekt, Prof.